

Socialnämnden

Remiss. Motion. Utred förutsättningarna för insatsen extravuxen

Förslag till beslut

- Socialnämnden avslår motionen och överlämnar tjänsteskrivelsen som nämndens yttrande till regionstyrelsen.

Sammanfattning

Socialförvaltningen har via motion (S) till Region Gotland fått i uppdrag att utreda förutsättningarna för implementera insatsen Extravuxen. Uppdraget skall redovisas till Regionstyrelsen i mars 2023.

Barnrättsorganisationen Maskrosbarn har arbetat fram insatsen Extravuxen och är till sin form lik en kombination av kontaktfamilj och kontaktperson. Insatsen är framtagen för att fylla glappet mellan öppna insatser och placering till ungdomar från 13 år. Uppdraget bygger på en hög grad av flexibilitet och medbestämmande från ungdomen, där ungdomen och deras Extravuxen tillsammans bestämmer hur kontakten ska se ut. Tanken med insatsen Extravuxen är att addera en vuxen person som finns där i vardagen som en trygghet för ungdomen.

Socialförvaltningen kan erbjuda insatsen särskilt kvalificerad kontaktperson till barn och unga som riskerar att placeras på institution eller i familjehem. Insatsen särskilt kvalificerad kontaktperson motsvarar det som beskrivs i insatsen Extra vuxen. Socialförvaltningen föreslår med hänvisning till att motsvarande insats kan erbjudas, att avslå motionen om att utreda förutsättningarna för att implementera insatsen Extra vuxen.

Ärendebeskrivning

Extra vuxen

Socialförvaltningen har via motion (S) till Region Gotland fått i uppdrag att utreda förutsättningarna för implementera insatsen Extravuxen (RS 2022/680).

Barnrättsorganisationen Maskrosbarn har arbetat fram insatsen Extravuxen, med stöd av Vinnova och Childhood Foundation, tillsammans med socialtjänsten och ungdomar. Extravuxen är en insats som syftar till att ge ungdomar ett individuellt och flexibelt stöd där ungdomarna själva får utrymme att vara med och bestämma.

Extravuxen är till sin form lik en kombination av kontaktfamilj och kontaktperson, och är framtagen för att fylla glappet mellan öppna insatser och placering. Insatsen riktar sig till ungdomar från 13 år. Uppdraget bygger på en hög grad av flexibilitet och medbestämmande från ungdomen, där ungdomen och deras Extravuxen tillsammans bestämmer hur kontakten ska se ut. Insatsen innebär att hitta på saker tillsammans men också att vara stöttande och kunna samtala om svåra saker med ungdomen. Tanken med Extravuxen är att addera en vuxen person som finns där i vardagen som en trygghet för ungdomen. Sedan maj 2018 har organisationen Maskrosbarn samarbetat med flera kommuner och under 2019 påbörjades första implementeringen.

Särskilt kvalificerad kontaktperson (mentorskap)

Sedan 2019 erbjuder socialförvaltningen (individ- och familjeomsorgen) insatsen särskilt kvalificerad kontaktperson. Målgruppen är barn och ungdomar som löper en förhöjd risk för missbruk eller kriminalitet på grund av egna problem, eller på grund av riskfaktorer i familjen eller närmiljön. Insatsen syftar till att möjliggöra för barnet eller ungdomen att bo kvar i hemmet, dvs. att undvika placering på Statens institutionsstyrelse (SIS), hem för vård eller boende (HVB) eller i familjehem. Insatsen särskilt kvalificerad kontaktperson ingår i socialstyrelsen metodguide och ger underlag för kunskap om insatsens effekt. För att vara särskilt kvalificerad kontaktperson ställs krav på relevant utbildning och/eller erfarenhet av psykosocialt arbete med ungdomar.

I dialog med individ- och familjeomsorgen framgår att det finns fyra aktuella beslut om särskilt kvalificerad kontaktperson. Insatsen är biståndsbedömd och beviljas av socialsekreterare under en begränsad tid. Uppdraget innebär en relativt tät kontakt mellan särskilt kvalificerade kontaktperson och den unge under längre tid (sex månader och ca 10 timmar per vecka). En förutsättning för att beviljas insatsen är att det finns samtycke från både vårdnadshavare och ungdom. Insatsen följs upp kontinuerligt av socialsekreterare.

Individ- och familjeomsorgen har en medarbetare med specifikt uppdrag som särskilt kvalificerad kontaktperson. Medarbetaren har adekvat kompetens och lång erfarenhet av att arbeta med ungdomar på HVB) och ungdomar i öppenvård.

Bedömning

Socialförvaltningen kan erbjuda insatsen särskilt kvalificerad kontaktperson till barn och ungdomar som riskerar att placeras på institution eller i familjehem, och bedömer att den insatsen motsvarar det som avses med Extra vuxen i motionen.

Socialförvaltningen bedömer att det saknas motiv för att utreda förutsättningar vidare för att implementera insatsen Extra vuxen inom socialförvaltningen och föreslår att motionen avslås.

Beslutsunderlag

Motion inkommit 2022-04-25: Utred förutsättningarna för insatsen extravuxen – motion från Meit Fohlin (S). RS 2022/680).

Tjänsteskrivelse SOF daterad 2023-01-27

Socialförvaltningen

Marica Gardell
Socialdirektör

Skickas till

Region styrelsen
Öystein Berge kvalitetschef
Ia Lönngren utvecklingsledare